

Ceteris paribus

HET WOORD AAN...

Paul Frijters

Paul Frijters is hoogleraar aan de University of Queensland in Australië. *ESB* stelde hem een aantal vragen.

Waar werkt u op dit moment aan?

“Ik ben net terug van een bezoek aan Tadzjikistan en Afghanistan waar ik de economie, de politiek en de culturele spanningen heb bestudeerd. Mijn voornaamste doel was om te zien hoe de bergculturen in de Pamir, het gebergte in het oosten van Tadzjikistan, functioneren, zodat ik beter kan begrijpen waarom zulke culturen zo’n probleem voor anderen kunnen zijn, zoals in Afghanistan en Noord-Pakistan. Nu bleek dat de mensen in de Pamir helemaal geen probleem voor het Westen zijn (het zijn ismaëlieten die banger moeten zijn voor de radicale islam dan wij), maar hun cultuur heeft wel degelijk een aantal interessante kenmerken die je vaak bij bergbewoners ziet, zoals familie-eer en extreme gastvrijheid; die zijn de moeite van het bestuderen zeker waard. Dit onderzoek past in een langetermijnproject dat ‘problematische’ culturen wil bestuderen binnen de bestaande politiek-economische theorie.”

Waarom is uw onderzoek relevant?

“Dit is relevant omdat problematische culturen ook anderen in de problemen kunnen brengen. Dan heb ik het niet alleen over oorlogen die het Westen her en der voert met probleemgroepen, maar ook over problemen met migrantengroepen en de ongeregelde heden die ontstaan als probleemgroepen elders de boel opstoken. Dit alles zie je inderdaad in Tadzjikistan: rijke Arabieren uit Qatar en andere landen in de buurt hebben scholen en moskeeën opgezet in het midden van het land van waaruit bepaalde bevolkingsgroepen, zoals de soennieten, langzaam een radicalere richting op werden geduwd. De regering, zelf ook geen lieverdjes trouwens, sloot toen al die madrassa’s en maakte de imams tot ambtenaren om ze beter in de gaten te kunnen houden. Dat werkte een beetje. Het land radicaliseert nu nog steeds, maar langzamer, gedeeltelijk onder invloed van elders, maar ook omdat de ongelijkheid in dat land toeneemt en de radicale islam een van de weinige ideologieën is waar jongeren hoop uit kunnen putten.”

Wat kan de beleidsmaker leren van uw onderzoek?

“Er komen talloze vrij direct toepasbare lessen uit dit soort onderzoek. Als het aan mij zou liggen, zou bijvoorbeeld polygamie afgeschaft moeten worden in ieder volgend moslimland waar het Westen invloed uitoefent: in de grootste probleemlanden zie je dat polygamie leidt tot een grote groep desperate jongemannen die rijp zijn voor kanonnenvoer. Militante groepen als de Taliban, de Moedjahedien, en nu ook IS, zitten vol met jongemannen die hopen een vrouw te veroveren op anderen. Als polygamie afgeschaft zou kunnen worden, zou ons dat een hoop toekomstige problemen kunnen besparen. Die les hebben we nog steeds niet geleerd want het Westen heeft verzuimd dit in Afghanistan te doen toen dat nog mogelijk was: de economische, politieke en religieuze elites in Afghanistan verzamelen extra vrouwen omdat dat status heeft en dat vertaalt zich aan de onderkant in legers van wanhopige mannen waar wij dan weer last van gaan hebben. Dat gaat weer miljarden kosten. We zouden daar uit eigen belang veel alerter op moeten reageren.”

UIT DE OUDE ESB-DOOS

BEDRIJVEN EN VERMOGEN

Zowel grote als kleine bedrijven zijn de laatste jaren veel bewuster gaan letten op de structuur van hun vermogen en dat op een meer professionele wijze gaan beheren. Het zoeken van een goed evenwicht tussen voldoende solvabiliteit en een zo hoog mogelijke rentabiliteit staat centraal bij de keuze tussen vermogensvormen. In deze afweging speelt ook het toenemend belang van het creëren van aandeelhouderswaarde een rol. Dit kan leiden tot aanpassingen van de vermogensstructuur, bijvoorbeeld door het vergroten van de hefboomwerking of inkoop van eigen aandelen om een hogere winst per aandeel te behalen. Ook kan dit leiden tot keuzes voor specifieke vormen van risicodragend kapitaal, waarbij verwatering van de winst per aandeel zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Loo, P.D. en C.J. Zonderland (1999) *Eigen vermogen, vreemd vermogen*. *ESB*, 84(4225), 760.

De auteur heeft verklaard dit artikel alleen te publiceren in *ESB* en niet elders te publiceren in wat voor medium dan ook. Het is wel toegestaan om het artikel voor eigen gebruik en voor publicatie op een intranet van de werkgever van de auteur aan te wenden.